

nister, er kendt indenfor Arbejderkredse, særlig i København som en meget human-tænkende og frisindet Mand, om end maaske ikke at faa Lovforslaget gennemført fuldt ud, saa dog at naa et stort Skridt fremad i Retning af Forkortelse af Arbejdstiden. Den tidligere Indenrigsminister har ikke interesseret sig ret meget for denne Sag, thi hvert Aar har man indenfor det Udvalg, som har været nedsat, i Regelen afsendt en Skrivelse til de forskellige Indenrigsministre om en eller anden Forespørgsel og Undersøgelse, men det er aldrig naaet saa vidt, at vi have faaet Svar paa disse Skrivelser. Jeg vil da tillade mig samtidig at efterlyse en Skrivelse, som blev afsendt den 28. Januar 1909. Denne Skrivelse, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse vil oplæse, blev afsendt til Indenrigsministeren, det nuværende ærede Medlem fra Assens (Berntsen) og lød saaledes: „Udvalget udbeder sig meddelt en Udtalelse fra Arbejdsraadet om, hvorvidt dette finder Grund til lovmæssig at foreslaa indskrænket Arbejdstid for voksne mandlige Personer i sundhedsfarlige Virksomheder eller Virksomheder med kontinuerlig Drift“. Denne Skrivelse til Indenrigsministeren er der endnu ikke kommet Svar paa, hverken fra den tidligere Indenrigsminister eller fra Arbejdsraadet. Det forekommer mig, at dette, at der kan gaa et helt Aar eller maaske mere, forinden man faar Svar paa en saadan Skrivelse, er et Spild af Tid, som ikke er nødvendigt. Om end det naturligvis vil tage nogen Tid at undersøge de heromhandlede Forhold, havde man dog indenfor Udvalget tænkt sig, at et saadant Svar vilde komme til at foreligge i Løbet af en Maaned eller højest to.

Jeg skal indskrænke mig hertil. Jeg behøver vistnok ikke nærmere at skildre de sørgelige Følger af saadanne Tilstande, hvilke skadelige Virkninger den lange Arbejdstid har paa Arbejdernes Livsforhold, deres Sundhedstilstand og Livsmod. Der foreligger saavel fra Læger som fra mange andre Videnskabsmænd tusindvis af Udtalelser, der alle tale til Gunst for en Forkortelse af Arbejdstiden som det eneste Middel til Opnaaelsen af en højere Alder for Arbejderne og til at gøre Afkommet og den opvoksende Slægt sundere og bedre, hvad der vilde blive til stor Lykke og Velsignelse for Fædrelandet.

Der er endnu et Forhold, som jeg vil tillade mig at henlede den højtærede Regerings og Rigsdags Opmærksomhed paa,

og [det er, at i Aarene 1910 og 1911 udløber en stor Del af de Overenskomster, som Arbejdsgiverorganisationerne have med Arbejderne, og naar der da vil blive opstillet nye Krav i de nye Overenskomster, vil et af dem, der komme i første Række, være Kravet om en Forkortelse af Arbejdstiden. Det forekommer mig derfor, at det er saa meget mere paatrængende nødvendigt, at Lovgivningsmagten skrider ind og gennemfører Otte Timers-Arbejdsdagen, thi derved vil man forebygge de endeløse Kampe, som det rimeligvis vil koste Organisationerne at gennemføre en forkortet Arbejdstid, foruden de maaske Hundreder af Tusinder af Kroner, det vil koste. Disse Bemærkninger tillader jeg mig at henstille til den højtærede Ministers og det kommende Udvalgs velvillige Overvejelse. Hermed vil jeg anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie, og jeg vil haabe, at naar Fabrikloven kommer til Revision, antagelig i denne Samling, man da i den vil indføre Bestemmelser, der sikre Arbejderne mod den lange Arbejdstid, de have i Øjeblikket.

Indenrigsministeren (P. Munch): Der er neppe nogen Grund til i dette Øjeblik at komme ind paa en teoretisk Diskussion om selve de Ideer, hvoraf dette Lovforslag er udsprunget. Det følger af sig selv, at Tanken om en Begrænsning af Arbejdstiden indtil et rimeligt Maal finder Sympati hos mig og hos det nuværende Ministerium. Det følger ogsaa af sig selv, at der er særlig Grund til at rejse dette Krav med Hensyn til de Virksomheder, som have en sundhedsfarlig Karakter, og med Hensyn til dem, hvor der er kontinuerlig Drift. Men hele Spørgsmaalet om, i hvilke Tilfælde der vil være Anledning til at gribe lovmæssigt ind, vil i Løbet af kortere Tid komme til at foreligge for Rigsdagen til Behandling, naar Fabrikloven tages op til Revision. Arbejdet derpaa er nu langt fremskredet. Arbejdsraadet vil i Løbet af ganske kort Tid, rimeligvis omkring 1. Januar, kunne afgive til Indenrigsministeriet Forslag om en Revision af Fabriklovgivningen, og paa Grundlag deraf vil der saa hurtigt, som det kan lade sig gøre, blive fremsat Forslag for Rigsdagen i saa Henseende.

Paa Foranledning af et tidligere Udvalg, der har været nedsat til Behandling af Spørgsmaalet om Arbejdstid, er der blevet sat i Gang et Arbejde for at skaffe statistiske Oplysninger som Grundlag for Overvejelserne i dette Spørgsmaal, og fra